

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - - - \$6.00
Za pol leta - - - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 2878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 5, 1930. — SREDA, 5. FEBR UARJA 1930.

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

AVSTRIJSKI KANCER SCHOBER PRI MUSSOLINIJU

NENADNEMU OBISKU PRIPISUJEJO IZREDNO VELIKO POLITIČNO VAŽNOST

Obisk je še bolj utrdil prijateljstvo med obema državama. — Schober se je oglasil v glavnem stanu fašistične stranke ter pozneje obiskal kralja. — Tudi papež Pij ga bo sprejel v avdijenci.

RIM, Italija, 4. februarja. — Danes popoldne je dospel sem avstrijski kancer Johann Schober ter obiskal italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija.

Spremljalo ga je več višjih uradnikov avstrijskega zunanjega ministrstva.

Na postaji sta ga pozdravila državna podtajnica Giunta in Fani.

Predno se je podal v palačo Venezia, da konfira z italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem, se je oglasil v glavnem stanu fašistične stranke.

Državnika sta se dalj časa posvetovala o zadevah, ki se tičejo tako Avstrije kot Italije.

Rečeno je bilo, da je Schober v prvi vrsti zato odpotoval v Rim, da izrazi načelniku italijanske vlade zahvalo, ker so italijanski zastopniki s tako veliko unemo podpirali zahteve Avstrije na haaški konferenci.

Spošno pa prevladuje mnenje, da je bila konferenca velikega političnega pomena, kajti Mussolinijeva želja je že odnekaj, da si zajamči prijateljstvo vseh držav, ki obkrožajo Jugoslavijo.

Z izjemo Romunske se mu je to v polni meri posrečilo.

Albanija je skoro popolna vazalka Italije, v bolgarskem kralju Borisu ima trdnega zaveznika, istotako tudi v madžarskem regentu Horthyju.

Med Avstrijo in Italijo so izza vojne vladali prijateljski odnosi, in spošno se domneva, da je Schoberov obisk to prijateljstvo še utrdil.

V avdijenci ga je sprejel udi italijanski kralj ter mu podelil veliki red sv. Mavricija in Lazarja. V zameno mu je dal Schober veliko častno zvezdo, najvišje odlikovanje, kar jih premore avstrijska republika.

Pred odhodom na Dunaj bo Schober obiskal tudi papeža.

NAPETOST MED RUSIJO IN FRANCIJO

Radi odvedbe generala Koutepeva bodo najbrž prekinjene diplomatske zveze med Rusijo in Francijo.

MOSKVA, Sovjetska Unija, 4. februarja. — Ker o generalu Koutepu ni donedaj nobenega sledu in ker se splošno domneva, da so ga odvedli Rusi, bodo najbrž prekinjene odnosi med Francijo in Sovjetsko Unijo.

Koutepev, ki je bil svoječasno t. carjevi službi, je izginil pred desetimi dnevi.

Več not je že romalo iz Pariza v Moskvo in obratno.

Francosko poslanstvo je dvignilo obolditve, da je general najbrž jenikov sovjetskega poslanstva v Parizu.

POVRATEK TAFTA V WASHINGTON

Bivši vrhovnik sodnik je tako bolan, da so ga morali nesti z vlaka. — Zdravniki nočejo ničesar objaviti.

WASHINGTON, D. C., 4. februar. — William Howard Taft je leta 1902 stopal pod velikim mramornim obokom tukajšnjem Union postaje, da zasede predsedniško mesto.

Včeraj so ga po isti poti nesli v nosilnici.

Priča v zadnjih desetih letih se mudi bivši vrhovni sodnik v glavnem mestu kot navaden državljani.

Taft je dospel semkaj v spremstvu dr. Hagnerja, svojega osebnega zdravnika. Dospel je v Ashville N. C., kamor se je bil podal pred tremi tedni po hudi živeni bolezni.

Na postaji je bilo le malo ljudi, ko se je pripeljal Taft. Dan je bil mrk in otcen.

Sprejel ga je njegov privatni tujnik ter skupina časnih poročevalcev. Taft je bil bleđ in navidez zelo izmučen, a se je vendar šalil s svojimi spremjevalci.

Njegova žena ga je spremljala iz Asheville.

HOOVER BO KMALU ODSEL V FLORIDO

WASHINGTON, D. C., 4. februar. — Predsednik Hoover upa, da mu bo mogoče že koncem tega tedna oditi v Florido, da bo lovil ribe v bližini Long Key. Počitnice bodo trajale le pet dni.

Soglasno z nameravanimi načrti bo odpotoval v soboto. Predsednik in njegova žena bosta preživel včino svojega časa na krovu ladje "Saunterer", ki je last Jeremiah Milbanka, zakladnika republikekskega narodnega komiteja.

SAMOVLADA NA HAITIJU

BUENOS AIRES, 4. februar. — Delegat haitiske patriotske lige, J. J. Libous, ki potuje po južni Ameriki, je danes zagovarjal ustanovljenje provizorične vlade na Haitiju, izbrane iz zastopnikov patriotskih družb.

Povedal je poslušalcem, da bo provizorična vlada reorganizirala ustavno vlado v republiku ter obnovila civilno in vojaško službo. Nasprotoval je nadaljevanju ameriške autoritete.

Sovjetska vlada je informirala Francijo, da so nameravali Koutepevi pristaši navaliti na sovjetsko poslanstvo v Parizu.

Iz ruskih virov se je izvedelo, da bo smatrala sovjetska vlada Francijo odgovorno za vse posledice.

NIKAKIH MEJA ZA MEDICINSKO PIJAČO

WASHINGTON, D. C., 4. februar. — Kongresnik Cellar iz New Yorka, bil zborničnega mokraškega bloka, je vložil danes v poslanski zbornik predlog, ki bi odstranjala vse vire za zdravnike, ki bi predpisali žganje ali vino v zdravniške slike. V utemeljevanju s voje predoge je rekel Cellar:

— Zdravnik lahko predpisuje stribin, beladono ali kak drugi smrtonosni strup brez vsake omejitve. Prohibicija ga pa ovira pri predpisovanju žganj pijač, ki imajo priznano zdravilno vrednost. To je tako kot če bi vojaku ukazali pobijati, da pa se ne sme v gotovih služajih poslužiti niti krepeča.

DEBATE NA LONDONSKI KONFERENCI

Francozi hočejo imeti istotako močno mornarico kot jo bo imela Japonska. — Italija vztraja na svojem stališču.

LONDON, Anglija, 4. februarja. — Tukaj prevladuje mnenje, da bo Francija povzročila veliko presenečenje, ko bo zahtevala, da mora imeti istotako močno mornarico kot jo ima Japonska ter da bo posvetila svojo glavno pozornost križarkam, rušilec in podmorskim čolnom.

Velika Britanija in Amerika se bosta zadovoljili z 1.200.000 tonami. Japonska pa z 850.000 tonami. Če bi Francija zahtevala nekako osemsto tisoč ton ter bi vztrajala na svojem stališču, bi se vsi dosedanji načrti izjavili, kajti washingtonska pogodba je deločila le 230.000 ton za bojne ladje in nosilce aeroplakov, ostala tonaža naj bi pa odpadla na pomočne ladje.

Ker se Francija prav posebno vzvzemza za podmorske čolne, bo imela konferenca zares tako dosti dela. Vse to je posledica zadnjih manevrov med angleškimi in francoškimi državniki.

Pred nekoliko več kot enim mesecem je objavil poslanec Dumessnil officijalne številke, ki kažejo, da Francija gradi vec ladij, ki bodo imale 423.000 ton.

Parisko časopisje je pa navedlo vse drugačne številke, namreč 713 tisoč ton.

TURŠKI POSLANIK V CHILE

SANTIAGO, Chile, 4. februarja. — Turčija je sklenila imeti stalnega diplomatskega zastopnika v Chile. Tako je informiral tukajšnjo vladnega čilenskega poslanika v Angori. Novi poslanik še ni bil imenovan.

PREBIVALSTVO NOVE ZELANDIJE

WELLINGTON, N. Z., 4. februar. — Oficijelno je bilo danes objavljeno, da je prebivalstvo Nove Zelandije naraslo za 17.137 ljudi tekom leta 1929.

DIVJANJE SOVJETSKE POLICIJE

Pravna pisma razdevojo, da je dala sovjetska tajna policija usmrtili nad štiristo bivših carskih mornariških častnikov.

LONDON, Anglija, 4. februarja. — Poročalec Daily Mail v Rigi je sporočil o masakru prejšnjih russkih mornariških častnikov.

Ce je ta vest resnična, je bila te največja eksekucija v masah izza ruske revolucije.

Tozadovna poročila se niso potrjena, vendar pa pravijo, da je dala sovjetska tajna policija v zadnjih dveh tednih usmrtili od 400 do 500 bivših russkih mornariških častnikov, ki so bili zaprti v raznih jetnišnicah.

Novice o eksekuciji so dobili sovjetni državljani, kajti washingtonska pogodba je deločila le 230.000 ton za bojne ladje in nosilce aeroplakov, ostala tonaža naj bi pa odpadla na pomočne ladje.

Ker se Francija prav posebno vzvzemza za podmorske čolne, bo imela konferenca zares tako dosti dela.

Vse to je posledica zadnjih manevrov med angleškimi in francoškimi državniki.

Poročila iz Rige so se pogosto izkazala kot pretirana ali pa izmišljena. Riga je namreč prebižalše antisovjetskih emigrantov.

KISLINO V OBRAZ SESTRE

BUKAREŠTA, Romunija, 4. februar. — Neana Marku je bilo zelo podobna svoji sestri, zato ji je pa polla z žvepleno kislino obraz. Jezila se je namreč, ker so jo ljude vedno zamenjivali ter je vsled tega sklenila uveljaviti temeljito razliko. Policija jo je zaprla.

ŽRTEV VIHARJA

VIGO, Španija, 4. februarja. — Tukaj so izgubili vse upanje, da se je rešil tovorni parnik "Ciervana", na katerem je bilo dvajset mož posadke. Najbrž je prišel v vihar, ki že več dni divja ob zapadno-evropski obali.

AMERIKANEC POBEGNIL IZ JETNIŠNICE

Amerikanec, ki je baje ukradel nakit za dvestočetos dolarjev, se je bal, da bi ga Nemčija ne izročila ameriškim oblastim.

MADRID, Španija, 4. februarja. — Razmere na Španski so postale normalne. Ministrum za narodno ekonomijo je bil imenovan Julio Wais. Vsečilski dijaki se so pomirili in strankarji se so prepričali, da je poslovni novi vladar pod ministrskim predsednikom Berenguerom.

Berenguer se namerava posvetovati z voditelji strank. Razmere na Španski so postale normalne. Ministrum za narodno ekonomijo je bil imenovan Julio Wais. Vsečilski dijaki se so pomirili in strankarji se so prepričali, da je poslovni novi vladar pod ministrskim predsednikom Berenguerom.

Berenguer se namerava posvetovati z voditelji strank. Razmere na Španski so postale normalne. Ministrum za narodno ekonomijo je bil imenovan Julio Wais. Vsečilski dijaki se so pomirili in strankarji se so prepričali, da je poslovni novi vladar pod ministrskim predsednikom Berenguerom.

Rekel je, da je to potrebno za ustanovitev zopetnega političnega mehanizma dežele, ki je bil zatr več kot šest let.

ŠPANSKA SE JE POMIRILA

Julio Wais je bil imenovan ministrom za narodno ekonomijo. — Berenguer se bo posvetoval z voditelji strank.

MADRID, Španija, 4. februarja. — Razmere na Španski so postale normalne. Ministrum za narodno ekonomijo je bil imenovan Julio Wais. Vsečilski dijaki se so pomirili in strankarji se so prepričali, da je poslovni novi vladar pod ministrskim predsednikom Berenguerom.

Berenguer se namerava posvetovati z voditelji strank. Razmere na Španski so postale normalne. Ministrum za narodno ekonomijo je bil imenovan Julio Wais. Vsečilski dijaki se so pomirili in strankarji se so prepričali, da je poslovni novi vladar pod ministrskim predsednikom Berenguerom.

Rekel je, da je to potrebno za ustanovitev zopetnega političnega mehanizma dežele, ki je bil zatr več kot šest let.

IZJAVA TUMULTY-JA

WASHINGTON, D. C., 4. februar. — Prejšnji tajnik predsednika Wilsona, Joseph P. Tumulty, je izdal ob šesti obletnici smrti Wilsona objavo, v kateri daje kredit za narodno blagostanje in za pričetek razoriženega gibanja blivemu predsedniku Wilsonu. — Čimbol se umika, kajti leta, tempolj postaja razvidna državniška modrost Wilsona. Le ne smrtniki rastejo po smrti, — je izjavil.

PESNIK ZASTOPA JAPONSKO

LONDON, Anglija, 3. februarja. — Načelnik japonske delegacije, predsjednik predsednik predsednik Reijo Wakatski, je pesnik po poklicu temeljno češka neprestano pesmi na papir, a jih takoj zopet uniči, ker nece, da bi prišle v nepoklicane roke. Piše kitajski in njegov tovariš nimajo niti najmanjšega pojma tem, kaj piše.

MADŽARSKI OTROCI IZGINILI

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 4. februarja. — V soboto so razdelili polletna, izpričevala na madžarskih solah in istega dne je prijavilo na stotine staršev policiji, da pogrešajo svoje otroke. Otroci si zastran slabih redov niso upali domov.

DENARNA NAKAZILA

ZA VAŠE RAVNANJE NAZNANJAMO, DA IZVRŠUJEMO NAKAZILA V DINARIH IN LIRAH PO SLEDEČEM CENIKU:

v Jugoslavijo	v Italijo

<tbl_r cells="2" ix="1" maxc

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Bakšer, President Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za celo leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrto leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemski nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli posiljati po Money Order. Pri spremembni kraju naročnikov, preprosto, da se nam tudi prejšnje bivališča naznam, da hitrejš najdeme naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

PROHIBICIJA — DRUGOD

Na razročitveni konferenci v Londonu se je nenašla pojavnina vprašanja, v kateri razred spadajo ladje, kajih namen je preganjanji tihotapec žganja.

Finska naprimer ima veliko število carinskih parnikov, ki so opremljeni s strojnimi puškami in topovi, in vsledtega se je pojavila trditev, da bi se dalo v skrajnem slučaju uporabljati to vrsto ladij v vojne svrhe.

Kot znano, je Finska edina evropska dežela, ki je osrečena s prohibicijo.

Tudi ob finski obali je treba oboroženih carinskih ladij, ki si na vse mogoče načine prizadevajo preprečiti, da bi se prebivalstvo ne potopilo v alkoholu.

Na Finskem vladajo glede prohibicije približno iste razmere kot v Združenih državah.

Pijanjevanje narašča, istotako tudi število kriminalcev. Najbolj je prizadeta finska mladina.

V naslednjem navajamo del zelo zanimivega poročila: —

— Že pred par meseci se je domnevalo, da je ves boj proti prohibicijski postavi brezupen, v zadnjem času se je pa malomoma vse izpremenilo. Zdi se, da so omajani glavni stebri prohibicijske postave.

Glavar province Nyland je javno priznal, da je prohibicija kriva divjaštva in naraščajoče kriminalnosti. Predsednik državnega zbornika, ki je bil dosedaj velik zagovornik prohibicije, je nastopil proti nji ter bo skušal izposlovati splošno ljudsko glasovanje. Tudi najvišje sodišče dežele je stavilo predlog za odpravo prohibicije. Deset let ima finski narod prohibicijo, — je izjavil predsednik najvišjega sodišča — in v vseh teh desetih letih smo imeli pričak opazovati, kako se množe zločini in kako se polnijo ječe. Vsledtega je prišlo sodišče do zaključka, da pri merodajnih inštancah priporoči preklic prohibicije.

Finska je dobila prohibicijo leta 1919. Finski narod jo je že za časa carja brezuspešno zahteval. Posebno delavei so se zavzemali zanjo. Zdaj po desetih letih se pa zavzema za prohibicijo edinole socialistična stranka, da si imajo od prohibicije baš delavei največjo škodo. Petnajst sedemdeset odstotkov oseb, ki se nahajajo v zaporih za stran pijanosti, pripada delavskemu razredu. Tudi mladina je tako prizadeta. Osem odstotkov aretiranih ni še doseglo starosti dvajsetih let.

V Helsingforsu je bilo leta 1929 aretiranih triindvajset tisoč oseb za stran pijanosti. To se pravi, da je bil vsak deseti prebivalec finskega glavnega mesta enkrat na leto tako natrkan in da je tako rogovil, da so ga morali zapreti.

Z oziroma na take razmere je Finska sklenila odpraviti prohibicijo.

V Ameriki vladajo na las slične razmere.

Toda v Ameriki je nočno odpraviti.

PETER ZGAGA je precej stanoviten, kar ga pa ni oviral, da se je preselil v Slovensko-Ameriški Koledar za leto 1930. Napisal je par črtic iz svojega življenja in svojo resnično sliko objavil. Koledar z njegovo sliko vred (ki je po zatrdirilu neke zlobne rojakinje sama tegu denarja vredna) stane 50c. — Knjigarna "Glas Naroda", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Iz Slovenije.

Feliks Stare — 80-letnik.

17. januarja je slavil osemdesetletico svojega rojstva širom domovine dobiti znani veljak Feliks Stare, graščak na Kolovcu in industrijačec v Jarsah. Jubilant se je rodil leta 1850 v Mengšu v stari veleugledni rodbini Staretovih. Bratje so mu še živeči 87-letni Anton, graščak v Mengšu, ter umrl Monsignor Alojzij, okrajni sodnik Ferdinand in dr. Josip Stare, ki ga imajo starejši Ljubljancani še v najboljšem spominu kot vnetega narodnega delavca.

Steklo je hotela jesti.

10. januarja je bila z varnim spremstvom pripeljana v celjsko bolnično 18-letna Hedvika V. iz Celja, ki je bila aretirana zaradi sume nekega manjšega pregrška. Dekle pa je pri aretaciji povedala, da je male prej pojetje več kosov razbite steklenine in da bo itak umrlo. Na podlagi njenih izjav je bila takoj oddana v bolnično. Tamkaj so jo ugotovili, da hudomušna Hedvika ni jedla nobene steklenine, ker je imela popolnoma neravnena usta in gołtanec. Med tem, ko se je zdravnik oddalil v sosednjo sobo, je Hedvika izrabila ugodno priliko in pobegnila iz bolnice. Zdaj jo zopet išče policija.

Krade kakor sraka.

Danica Tomazin je za kriminaliste zanimal tip. Suka se navadno okrog služkinj, katerim krade oblike in denar. Oblike navadno tako vnovič, potem pa zigne iz Ljubljane. Če dobi službo, se pri gospodarjih dolgo ne drži. Porabi priliko, da kaj izmakne. Nedavno se je moralna Danica zagovarjata zaradi tativ in pred tričlanskim senatom deželnega sodišča. Obtožena je bila tudi, da je izmaknila Mahničevi v Mostah 6000 Din. Manjšutivne je kar odkrito priznala, te pa ni hotela.

Senat jo je obsodil na 9 mesecov ječe. Ker je izjavila, da se proti sodbi pritoži, je senat odredil, da jo izpusti iz preiskovalnega zapora. Komaj je prišla iz zapora, že je začela zoper krasti. Po dveh novih tativinah je hitej na policijo in se informirala, da je kdo že ovadil. Ker pa je bilo med tem tudi ugotovljeno, da je Harz vojaski beguncem od remontnega depoja v Slov. Bistrici, bo sedaj stvar vojaškega sodišča, da zahteva njegovo izročitev.

Smrtna kosa.

V mestni gozdarski hiši pod Tišovljem je nenadoma preminal mestni gozdar Vinko Metlikovič, star šele 42 let. Doma je bil iz Volčjega gradu pri Komnu na Gorjaku.

Eksplozija dinamita.

V ljubljanski splošni bolnici je umrla Marija Pestotnikova, bivša trgovka v glavnem tržnici.

V visoki starosti 85 let je preminula v Radovljici Marija Šusterščičeva, delavnica glavarja in voditelja SLS.

Brat dr. Šusterščič umrl.

V inomostu je v začetku januarja umrl dvorni svetnik v p. Anton Šusterščič, brat upokojenega dr. Ivana Šusterščiča, bivšega kranjskega deželnega glavarja in voditelja SLS.

Cigan oslepil kmata.

Pred dnevi je subotička policija aretirala tolpo ciganov, ki so opeharili nekega neprevidnega kmata. Po ovadji kmata Mije Dulič iz Vučidola mu je ta ciganka tolpa, ki jo vodi ciganka Mariška Kolombarevra, obetala, da mu za 100.000 Din, da vrečo polno denarja — priljubljen dva milijona dinarjev. Dulič je 5. januarja prišel v ciganki tobor, da prevzame vrečo denarja. V enem žepu je imel 5000 Din, v drugem pa 45.000 Din, zavezanih v robu. Ko je ciganom izročil prvi 5000 Din, so planili v tabor trije oborenini moški. Dulič se je preplašil in zbežal iz šotorja. Pri tem mu je zmanjšalo v robu zavezanih 45.000 Din, ki mu jih je najbrže vzel Mariška, ki mu je prebrskala žepo, če nima morda orožja. Cigani trde, da jim je dal samo 5000 Din. Policija je aretirala vso cigansko tolpo.

Grozen zločin v Vinkoveh.

V Vinkoveh so našli na nekem dvorišču grozno razmesarjeno truplo 68 let starega posestnika Antona Tekmetareviča. Poleg trupla je ležal mesarski nož, s katerim je morelec razrezal mrtveca od pris do trebuha. Komisija, ki je prišla na mesto, je dognala, da je bil Tekmetarevič zgorjalo ubit v hiši, potem pa prenesen na dvorišče in tamkaj razrezan. Gorjaca, s katero je bil Tekmetarevič ubit, je last Mate Čolakoviča, lastnika omenjene hiše, ki je bil dober prijatelj Tekmetareviča.

Samomor zaradi amputacije noge.

V sanatoriju dr. Nandora Brezovskega v Novem Sadu je izvršil samomor dijak Peter Nikolič iz Pančeve, star 28 let. Amputirana mu je bila desna noge. Strah, da bo nesposoben za samostojno delo in življenje ter da bo postal breme za svoje sorodnike, je nesrečnega mladiča gnal v smrt.

Dopisi.

Planina, Slovenija.

Pisem vam nekaj črtic o Vilharjevem spomeniku. V dnehu 6. do 13. oktobra smo priredili veliko sadnico in evelično razstavo v dvorani Vilharjevega Domu, katera je bila pravoknino napravljena in tudi obiskana. Čisti dobitek je bil namenjen za Vilharjev spomenik. Denar se je vložil v Mestno hraničnico v Ljubljani. 1405 Din je bilo čistega dobitka. Razstava sem dal slikati in tudi Vilharjev trg, kateri je bil ves v trobojnicah in zelenju. Hišo sem dal pobediti in včrk v zid vrezati, kar me stane okoli 1600 dinarjev. No, sedaj je Dom prav čeden, same denarja ni. Ce bi bil denar, bi napravil še dve okni, da bi hiša dobila lepo lice, a drugače bo že šlo. Pred Domom je dosti prostora. 16 m je široko in okoli 70 m dolgo. Sokoli so imeli vselej nastop pred Domom in veselicu, ker je to najlepši prostor v Planini.

Josip Blažon.

Sterling, N. S., Canada.

Tukaj nas je par Slovencev, ki smo zaposleni v rudniku. Za Božič sem bil na obisku pri rojakih in smo se jako dobro imeli. Društvo S. N. P. J. je priredilo veselico, ki je izbrano uspela. Posebno godba je bila izbrana, pa tudi za prigrizek in suha grila je bilo vsega dovolj. Skoda, da ni bilo Petra Zgage. Gotovo bi bila bolj odštečen.

Frank Otoničar.

ŠKOF UJEL RAZBOJNIKA

Nadškof iz Vel. Varadin dr. A. Majer je doživel neobičajno opazni dogodek. Ko se je vračal v kociji iz Vel. Varadin v Arad Sent Matol, je naenkrat zaslil iz jarka ob cesti klicanje na pomoč. Ko se je ozril s kocije, je opazil, ležati v jarku deklico, preko polja pa bežati neznanega moškega. Tako je ukazal kociju, naj zaslедuje begunca.

Nadškof je bil vodil v blatu. 60-letni energetični nadškof je sam skočil s kocije, vzel kočičev revolver in jo ubral za beguncem. Ker se moži hotel ustaviti, je nadškof parkrat ustrelil, da ga prestraši in prisilil, da se udru. Ko sta bila že razmeroma bližu, je steč begunec se vedno tekel naprej, a je zakljal nadškofa, naj raje pusti zaslodenovanje, ker ima tudi on orožje in da bo strejal. Dr. Majer se ni dal preplašiti in je zaslodenovan moža štiri kilometre daleč ter je res vsega uprehanega prijet. Ko je prisopil, se kocija je po poznej ugotovili, da je nadškof ujel nekega znanega cigana, večkratnega težkega zločince, ki je skušal oropati v umorit tudi deklico, ki je bila najdena v obesnem jarku.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA

JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Stane samo

\$2.

narocite ga pri

KNJIGARNI 'GLAS NARODA'

216 West 18 Street

New York City

O vseh svetih sem dal popraviti grob Vilharjevih staršev, in so zapeli na grobu: "Blagor mu, ki se počije". Imajo krasen spomenik, kateri je iz brona vlti; velika plošča iz leta 1739. Grob bodo prekopali. Kupil je svet Lenasi. Ploščo bo skoda. Mislim, da bi se vzidala v hiši v dvorano, kar bo zgodovinskega pomena.

Po mojem mnenju naj se spomenik postavi tam, kjer je bil oreh.

Na dan razkritja bo prav gotovo prinesla veselica 20.000 Din. Ta denar naj bi se porabil za popravilo Domu.

Treba ga bo 4 m podzidati z opeko, kar bi napravil velikih 3 zob po 8 m dolge in 5 m široke, ki bi lahko služile za knjižnico, muzej.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vse Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Peter Zgaga

Vsek narod ima svoje sede in občaje.

Tudi obredni pogrebi so pri vseh narodih drugačni.

Tako poročajo o dveh

KRATKA DNEVNA ZGODBA

RUDYARD KIPLING

KAKO JE DOBIL LEOPARD LISE

Tisti čas, predragi moji, ko je povsod vladala sreča, je živel v kraju, ki se je imenoval Visoka planota. Leopard. Zapomnite si, da nista bila to Nizka planota ali Hostna planota in tudi ne Kisla planota, ampak edino gola, vroča, žarka Visoka planota, kjer je bil pesek in skalovje peščene barve ter so razali zgorj šopti peščenorumenemu trave. Žirafa, zebra, kudu in kapaka antilopa se živele tamkaj: živali so bile povsem peščenorumenjavke: leopard pa je bil izmed vseh najbolj peščenorumenjav.

— Ali bržkone mora biti prvočno rastlinsko. — Dasi voham žirafu in slikim žirafu, ne morem videti žirafe.

— Cudno, — dospavi leopard. — Bržkone je temu vzrok to, ker sveta prišla pravkar iz solnene svetlobe. Dasi voham zebro v slikim zebro, ne morem videti zebre.

— Potpri malo, — reče Etiopic. — Mnogo časa je minilo, odkar nista bila na loru. Morda sta pozabili, kakšni sta žirafa in zebra.

— Nesmisel, — pravi leopard. — Povsem razločno se jih spominjam z Visoke planote, zlasti njunih mogastih kosti. Žirafa je približno sedemnajst čevljev visoka in žvelplomur ob glave do pet, a zebra je okoli štiri in pol čevljev visoka in sivosrnik barve ob glave do peta.

— Hm, — pravi Etiopic, zroc v progasto marogaste sence pragozdenega rastlinstva. — Potem takem bi moral strleti iz tega temnega kraja. Eki zrele banane v dimnicu.

Toda nju bilo videti. Leopard in Etiopic sta ves dan lovila: dasi sta vohala in slikala živali, nista zaledala nobena izmed njih.

— Za Boga, — dejal leopard pri južini, — počakaj, da se zmrači. Ta lov ob belem dnevu je prava smrtna.

Cakala sta do mraka. Tedaj zaledi leopard nekakšno hrojenje in vohanje v zvezdnom svetu, padajočem v rizah skozi vejetje in poskonico, ker je imela najdaljše noge — z Visoke planote. Bežale so dneve in dneve in despele do velike sume, ki je bila čez in čez zaraščen z drevjem in grmovjem in vsa premezena z rižastimi in prižastimi, progastimi in marogastimi senca. Tam so živali skrile. Ko je prešlo precej časa, je postala žirafa, stojeca napol v seni, napol izvenje, od migljanja in trepetanja sence, padajoče od drevja nanjo, marogasta, zebra progasta, antilopa in kudu temnejša, z valovitimi, sivimi črtami po hrbitu, ki so bile slične drevesni skorji. Potem takem jih, dasi jih morda slikate v vohate, le redkečka opazite, pa se to samo tedaj, če povsem natanko veste, kam vam je upreti oči. Živali so imeli v rižastih in prižastih sencah v gozdu krasne urice, med te moko sta leopard in Etiopic begala štrom sivkasto-rumenskostoridečke Visoke planote in preko njenih mej in se čudila kam so izgibili njuni zajtrki, kosi lo in južine. Nazadnje sta postala tako lačna, da sta hrustala miši, šurke in gorske kunce ter sta oba, leopard in Etiopic, obolela na želodcu. Končno sta naletela na pavijan — lajajočo opico s pasjo glavo, ki je najmodrejša žival v vsej južni Afriki.

Praji leopard pavijanu (bil je tedaj silno vroč dan): — Kam je šla vsa divjačina?

Pavijan je pomemkljil. Vedel je.

Pa pravi Etiopic pavijanu: "Ali mi moreš povedati sedanja bivališča prvotnega živalstva?" — To je bilo uprav isto, ali Etiopic se je izrazil zmeraj na dolgo. Bil je namreč odrastel človek.

Praji je pomekljil. Vedel je.

Tedaj odgovoril pavijan: — Divjačina je šla v druge kraje, svetujem ti, leopard, da se tudi ti preuredis, kar hitro ti bo mogoče.

Etiopic reče: — To je vse prav lepo, ali rad bi vedel, kam se je izselilo prvotno živalstvo?

Nato odvrne pavijan: — Prvotno živalstvo se je pridružilo prvotnemu rastlinstvu, zakaj blije je skrajni čas za izprenimo, svetujem ti, Etiopic, da tudi ti menjas, kar hitro hitro ti bo mogoče.

To je spravilo leoparda in Etiopca v zadrgo, pa sta odšla iskat prvotnega rastlinstva. Po dolgem času zagledala izmenada velik, visok, obsežen gozd, ki je bil ves zaraščen z drevjem. Vsa debela se bila progasta in marogasta, rižasta in prižasta, oškropljena in zadevana, izsekana in presekana s senca. Izgovorite to maglo in glasno.

in sprevideli boste, kakšna gostinja je morala biti v gozdu?

— Kaj je to, — pravi leopard. — Skoz in skoz je tako temno, pa je vendar polno svetih prog?

— Ne vem, — odvrne Etiopic, — ali bržkone mora biti prvočno rastlinsko.

— Dasi voham žirafu in slikim žirafu, ne morem videti žirafe.

— Kako? — je vprašal leopard strašno razburjen.

— S čedno delavnico kožo, črnkastorjavke barve z malec škratata in skriljasto modrega šarila. Dasi voham zebro v slikim zebro, ne morem videti zebre.

— Potpri malo, — reče Etiopic.

Mnogo časa je minilo, odkar nista bila na loru. Morda sta pozabili, kakšni sta žirafa in zebra.

— Nesmisel, — pravi leopard.

Povsem razločno se jih spominjam z Visoke planote, zlasti njunih mogastih kosti. Žirafa je približno sedemnajst čevljev visoka in žvelplomur ob glave do pet, a zebra je okoli štiri in pol čevljev visoka in sivosrnik barve ob glave do peta.

— Hm, — pravi Etiopic, zroc v progasto marogaste sence pragozdenega rastlinstva. — Potem takem bi moral strleti iz tega temnega kraja. Eki zrele banane v dimnicu.

Toda nju bilo videti. Leopard in Etiopic sta ves dan lovila: dasi sta vohala in slikala živali, nista zaledala nobena izmed njih.

— Za Boga, — dejal leopard pri južini, — počakaj, da se zmrači. Ta lov ob belem dnevu je prava smrtna.

Cakala sta do mraka. Tedaj zaledi leopard nekakšno hrojenje in vohanje v zvezdnu svetlobu, padajočem v rizah skozi vejetje in poskonico, ker je imela najdaljše noge — z Visoke planote. Bežale so dneve in dneve in despele do velike sume, ki je bila čez in čez zaraščen z drevjem in grmovjem in vsa premezena z rižastimi in prižastimi, progastimi in marogastimi senca. Tam so živali skrile. Ko je prešlo precej časa, je postala žirafa, stojeca napol v seni, napol izvenje, od migljanja in trepetanja sence, padajoče od drevja nanjo, marogasta, zebra progasta, antilopa in kudu temnejša, z valovitimi, sivimi črtami po hrbitu, ki so bile slične drevesni skorji. Potem takem jih, dasi jih morda slikate v vohate, le redkečka opazite, pa se to samo tedaj, če povsem natanko veste, kam vam je upreti oči. Živali so imeli v rižastih in prižastih sencah v gozdu krasne urice, med te moko sta leopard in Etiopic begala štrom sivkasto-rumenskostoridečke Visoke planote in preko njenih mej in se čudila kam so izgibili njuni zajtrki, kosi lo in južine. Nazadnje sta postala tako lačna, da sta hrustala miši, šurke in gorske kunce ter sta oba, leopard in Etiopic, obolela na želodcu. Končno sta naletela na pavijan — lajajočo opico s pasjo glavo, ki je najmodrejša žival v vsej južni Afriki.

Praji leopard pavijanu (bil je tedaj silno vroč dan): — Kam je šla vsa divjačina?

Pavijan je pomemkljil. Vedel je.

Pa pravi Etiopic pavijanu: "Ali mi moreš povedati sedanja bivališča prvotnega živalstva?" — To je bilo uprav isto, ali Etiopic se je izrazil zmeraj na dolgo. Bil je namreč odrastel človek.

Praji je pomekljil. Vedel je.

Tedaj odgovoril pavijan: — Divjačina je šla v druge kraje, svetujem ti, leopard, da se tudi ti preuredis, kar hitro ti bo mogoče.

Etiopic reče: — To je vse prav lepo, ali rad bi vedel, kam se je izselilo prvotno živalstvo?

Nato odvrne pavijan: — Prvotno živalstvo se je pridružilo prvotnemu rastlinstvu, zakaj blije je skrajni čas za izprenimo, svetujem ti, Etiopic, da tudi ti menjas, kar hitro hitro ti bo mogoče.

To je spravilo leoparda in Etiopca v zadrgo, pa sta odšla iskat prvotnega rastlinstva. Po dolgem času zagledala izmenada velik, visok, obsežen gozd, ki je bil ves zaraščen z drevjem. Vsa debela se bila progasta in marogasta, rižasta in prižasta, oškropljena in zadevana, izsekana in presekana s senca. Izgovorite to maglo in glasno.

in sprevideli boste, kakšna gostinja je morala biti v gozdu?

— Kaj je to, — pravi leopard. — Skoz in skoz je tako temno, pa je vendar polno svetih prog?

— Ne vem, — odvrne Etiopic, — ali bržkone mora biti prvočno rastlinsko.

— Dasi voham žirafu in slikim žirafu, ne morem videti žirafe.

— Kako? — je vprašal leopard strašno razburjen.

— S čedno delavnico kožo, črnkastorjavke barve z malec škratata in skriljasto modrega šarila. Dasi voham zebro v slikim zebro, ne morem videti zebre.

— Potpri malo, — reče Etiopic.

Mnogo časa je minilo, odkar nista bila na loru. Morda sta pozabili, kakšni sta žirafa in zebra.

— Nesmisel, — pravi leopard.

Povsem razločno se jih spominjam z Visoke planote, zlasti njunih mogastih kosti. Žirafa je približno sedemnajst čevljev visoka in žvelplomur ob glave do pet, a zebra je okoli štiri in pol čevljev visoka in sivosrnik barve ob glave do peta.

— Hm, — pravi Etiopic, zroc v progasto marogaste sence pragozdenega rastlinstva. — Potem takem bi moral strleti iz tega temnega kraja. Eki zrele banane v dimnicu.

Toda nju bilo videti. Leopard in Etiopic sta ves dan lovila: dasi sta vohala in slikala živali, nista zaledala nobena izmed njih.

— Za Boga, — dejal leopard pri južini, — počakaj, da se zmrači. Ta lov ob belem dnevu je prava smrtna.

Cakala sta do mraka. Tedaj zaledi leopard nekakšno hrojenje in vohanje v zvezdnu svetlobu, padajočem v rizah skozi vejetje in poskonico, ker je imela najdaljše noge — z Visoke planote. Bežale so dneve in dneve in despele do velike sume, ki je bila čez in čez zaraščen z drevjem in grmovjem in vsa premezena z rižastimi in prižastimi, progastimi in marogastimi senca. Tam so živali skrile. Ko je prešlo precej časa, je postala žirafa, stojeca napol v seni, napol izvenje, od migljanja in trepetanja sence, padajoče od drevja nanjo, marogasta, zebra progasta, antilopa in kudu temnejša, z valovitimi, sivimi črtami po hrbitu, ki so bile slične drevesni skorji. Potem takem jih, dasi jih morda slikate v vohate, le redkečka opazite, pa se to samo tedaj, če povsem natanko veste, kam vam je upreti oči. Živali so imeli v rižastih in prižastih sencah v gozdu krasne urice, med te moko sta leopard in Etiopic begala štrom sivkasto-rumenskostoridečke Visoke planote in preko njenih mej in se čudila kam so izgibili njuni zajtrki, kosi lo in južine. Nazadnje sta postala tako lačna, da sta hrustala miši, šurke in gorske kunce ter sta oba, leopard in Etiopic, obolela na želodcu. Končno sta naletela na pavijan — lajajočo opico s pasjo glavo, ki je najmodrejša žival v vsej južni Afriki.

Praji leopard pavijanu (bil je tedaj silno vroč dan): — Kam je šla vsa divjačina?

Pavijan je pomemkljil. Vedel je.

Pa pravi Etiopic pavijanu: "Ali mi moreš povedati sedanja bivališča prvotnega živalstva?" — To je bilo uprav isto, ali Etiopic se je izrazil zmeraj na dolgo. Bil je namreč odrastel človek.

Praji je pomekljil. Vedel je.

Tedaj odgovoril pavijan: — Divjačina je šla v druge kraje, svetujem ti, leopard, da se tudi ti preuredis, kar hitro ti bo mogoče.

Etiopic reče: — To je vse prav lepo, ali rad bi vedel, kam se je izselilo prvotno živalstvo?

Nato odvrne pavijan: — Prvotno živalstvo se je pridružilo prvotnemu rastlinstvu, zakaj blije je skrajni čas za izprenimo, svetujem ti, Etiopic, da tudi ti menjas, kar hitro hitro ti bo mogoče.

To je spravilo leoparda in Etiopca v zadrgo, pa sta odšla iskat prvotnega rastlinstva. Po dolgem času zagledala izmenada velik, visok, obsežen gozd, ki je bil ves zaraščen z drevjem. Vsa debela se bila progasta in marogasta, rižasta in prižasta, oškropljena in zadevana, izsekana in presekana s senca. Izgovorite to maglo in glasno.

in sprevideli boste, kakšna gostinja je morala biti v gozdu?

— Kaj je to, — pravi leopard. — Skoz in skoz je tako temno, pa je vendar polno svetih prog?

— Ne vem, — odvrne Etiopic, — ali bržkone mora biti prvočno rastlinsko.

— Dasi voham žirafu in slikim žirafu, ne morem videti žirafe.

— Kako? — je vprašal leopard strašno razburjen.

— S čedno delavnico kožo, črnkastorjavke barve z malec škratata in skriljasto modrega šarila. Dasi voham zebro v slikim zebro, ne morem videti zebre.

— Potpri malo, — reče Etiopic.

Mnogo časa je minilo, odkar nista bila na loru. Morda sta pozabili, kakšni sta žirafa in zebra.

— Nesmisel, — pravi leopard.

Povsem razločno se jih spominjam z Visoke planote, zlasti njunih mogastih kosti. Žirafa je približno sedemnajst čevljev visoka in žvelplomur ob glave do pet, a zebra je okoli štiri in pol čevljev visoka in sivosrnik barve ob glave do peta.

— Hm, — pravi Etiopic, zroc v progasto marogaste sence pragozdenega rastlinstva. — Potem takem bi moral strleti iz tega temnega kraja. Eki zrele banane v dimnicu.

Toda nju bilo videti. Leopard in Etiopic sta ves dan lovila: dasi sta vohala in slikala živali, nista zaledala nobena izmed njih.

— Za Boga, — dejal leopard pri južini, — počakaj, da se zmrači. Ta lov ob belem dnevu je prava smrtna.

Cakala sta do mraka. Tedaj zaledi leopard nekakšno hrojenje in vohanje v zvezdnu svetlobu, padajočem v rizah skozi vejetje in poskonico, ker je imela najdaljše noge — z Visoke planote. Bežale so dneve in dneve in despele do velike sume, ki je bila čez in čez zaraščen z drevjem in grmovjem in vsa premezena z riž

Najdenka.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje)

Njene besede so dovoljevale le eno razlago. Iz njegovih oči je izbruhnil oganj kot ga niso še nikdar videli. Prijet jo je za roko ter prisilil nanjo poljub skoro spoštivo.

— Kakor hitro bom uravnal zadevo z Ebbo, si bom drznal poseči tudi po moji zvezdi!

— Da, Kristel, čeprav bo stalo bojev! To zvezdo pa je mogoče zaveti — je rekla Inga, pripusto in razločeno.

— Imam dovolj poguma in vztrajnosti, kadar smem upati! Boril se bom zate ter ti služil. Inga! Ti si bila zvezda-vodnica mojih otroških in mladeničkih let. Radi tebe sem ostal osamljen in zapuščen, ker ljubim te tebe nad vse. In če bi moral, kot Jakob za Rahelo, čakati sedem let, bzi to z veseljem storil!

— Jaz bi čakala s teboj, Kristel, kajti drugemu ne bom nikdar prisadila!

Inga ni zamolčala, da bodo izbruhnili v družini težki boji, da pa bo klub vsemu zmagal. Njena življenska sreča je Kristel!

Czira sta se medsebojno v oči. Hrepeneče so mu cvetli ustnici na sproti.

Drenil si je položiti svoja usta na mlada, nedotaknjena deklica. Usta in ona mu je vrnila poljub plaho in iskreno.

— Ah, Kristel! — je sepečata, vsa oblika z drečico.

Kot oganj je svignil skozi njegove žile. Najraje bi jo prijet krog vrata ter jo poljubil, kajti ona mu je bila nad vse naklonjena. Sramovala se tudi ni, da se je ona sama pojasmila njemu. Že davno je čutila, da je Kristel izvadeno spôštoval, in svoji poniknosti bi si nikdar ne omnil reči ji: — Zanje bom moral postaviti most, po katerem bom mogel do sreči!

*

Ali so pisma gotova?

— Da, milostljiva gospa! Posebno se vam hvaležna, da hočete skrbeti pisma na moje starše! Za rojstni dan matere, de 15. februarja, ne sme manjkati čestitki! Pisala sem že, kako dobra ste, milostna gospa!

— Vi hočete v resnici izstatiti od praznovanja rojstnega dne? — je obotavljajoč vprašala gospa Angela, ker se je bala odgovora, ki bi jo razočarala.

Ebba je pokimala. V njenih očeh so se zaiskrile solze. Z vso močjo pa je premagala ta napad žalosti ter vprašala, kot da odvrne smer povorov:

— Ali smem sedaj pripraviti čaj?

— Da, otrok stori to!

Zamisljeno so sledile oči gospe Angele mičnim gibanjem mlade deklice, ki se je v krakem času, ko je bila pri njej, razvila na občudovanja vredni način. Močna, a njej nepojasnljiva simpatija jo je vlekla k svoji varovanki. Vsaki dan je s strahom pričakovala trenutka, ko bo deklica najrjer rekla:

— Sedaj bi rada zopet šla domov!

Angela je namreč čutila, da bi je ne mogla več pogrešati.

Gospa Angela je sedela v gobokem naslonjaču, za mizo, ki je bila obložena z vsakovrstnimi stvarmi!

Bila je nekoliko trudna. Dobrodajno je uplival moik krog nje. Njena mlada družabnica je govorila le, kadar so jo kaj vprašali in se takrat s tako mehkim, sonornim glasom, da je prijalo njenemu razvajenemu ušesu.

Vitka postava deklice je bila zaposlena s krasnim vezenjem.

— Prenehajte, otrok, pričelo se je mračiti!

Pokorno je Ebba odložila delo, katero je skrbno zavila.

Mrak je razpredel svoje tajanstvene megle vsepovsod ter izbrisal ebrese predmetov. S ceste je padala rmenasta luč svetilke na pestrobojno preprogo, ki je ležala v sobi.

— Ali naj prizgem luč? — je vprašala Ebba pritajeno.

— Ne, otrok moj, ne se sedaj. Jaz ljubim ure mraka!

Pošlo je par minut v molku.

Tedaj pa je pričela Ebba počasi:

— Včeraj zvečer! — Vaša Lady Machbeth! — Naravnost presenetljiva je bila! — Prav v notranjost srca me je ganila!

— Da, otrok, kadar se kaj takega sam doživi, postane umetnik šele popolni! Zadnje, kar se je mogče naučiti, mora dati le življenje! Pogosto stane pravo srčno kri, če hoče človek doživeti kaj takega! Ceste umetnikov so trnjeve ceste, ki vodijo le redkokdaj do cilja! Umetniki nosijo skoraj vselej trnjevo krono!

— Jaz bi jo rada nosila, če bi vedela, da bom postala prava umetnica!

— Da, otrok, postala boste in jaz bom ponosna, da sem vaša učiteljica! Naravnost bajno ste se že sedaj naučili in ko bo prišla jesen, boste gotova! Jaz vas ne bom mogla nicesar več naučiti!

V vas je bošanski plamen — kajti drugače bi vam že davno odsvetovala posvetili se temu poklicu! Pogosto se mi zditi, kot da vidim samo sebe, ko sem bila mlada! Več kot slučaj je bil, da sva se takrat nasič!

— Ah, kaj bi posalo iz mene brez vaše dobre! — je rekla Ebba, s pritajenim glasom.

— Mogoče bi se zopet odpeljali domov!

— Ne, milostna gospa, rajše bi umrla! — je rekla Ebba, skorostno.

— Pojdite sem, dete, — čisto blizu! — Sedaj pa vprašajte, prosim vas: — Jaz gotovo ne bom sillia v vas! Razgovor pa bi vam dajal uteho. Ali je bilo v resnici tako težko, kar vas je napotilo zapustiti starše? Ali mislite, da ne slutim, da ni vaše pravilno ime Eva Somer, kot ste ga naveli? Raditega vas nisem nikdar tako nagovorila!

Ebba je nekoliko zardela. Počasi je odgovorila:

— Oprostite, milostna gospa! Preje ste mi rekli, da more postati pravi umetnik le oni, ki nekaj dejanski doživi! Potem moram postati velika umetnica!

— Ali je bila srčna zadeva? V vaši starosti ne more biti posebno globoka — a baš raditega tem bolj tragična! Raditega pa nikdo ne zbeti od hiše!

— To ni bilo najhujše, čeprav sem zelo trpela!

— Govorite vendar, otrok! Jaz razumem vsako stvar — in čeprav je najhujša!

Glava mlade deklice se je globoko povesila. Borila se je s poželenjem, da vendar enkrat olajša težo svojega srca, a usta so ostala vendar zaprta. Kaj, če bi se ta milostna gospa tudi obrnila od nje? Ne, tegaj ne bo sterilna. Misliš je namreč, da je zato prevelika! Bila je umetnica, stala je v življenju — in gotovo ni solila tako malenkostno in ozkosrečno!

Gospa je pozorno motrila svojo varovanko. Z nobeno besedlico ni več sillia vanjo, ker je zapazila, da se hočejo sedaj odpreti odporna usta.

Ebba pa je rekla pritajeno:

— Tako, kaj ste me našla milostna gospa, sem bila vsa obupana. Nisem vedela kam... V očetovo hišo si nisem upala vrniti se...

— Ali niste imeli razen staršev nikakih sorodnikov, kamor bi zase domov odšli? Ko ste bili vendar sama in neizkušena v življenju? Pri vasi mladosti in lepoti, bi pomenjalo to veliko nevarnost!

RAVNOTEŽJE V NARAVI

Če bi se neovirano razmnoževali ničevanja. Italijanski matematik vibrioni, povzročitelji kolere, bi v Volterra je dokazal, da vodijo 36 urah producirajo en sam bacil 16 stalno mehaniko v življenju posebnim debelo piast v teži celotne zemeljske skorje. Kraljica termitorij vojno so ujeli jadranski ribiči veliko zmesi vsako sekundo po eno jajecu. Brez zunanjih zaprek bi osvojili termiti v nekoliko letih vso zemeljsko kroglo. Vernadski in Huxley sta izračunala, da bi tehtalo deset pokolenj ene same travne uši prav toliko, kolikor 500 milijon ljudi. Potem bi bilo ostalo na svetu nobene travice. A narava skrbila za travne ravnoteže. Rastline živijo od travne in roparske živali, vse vrste rib je ogroženo naravnino ravnotežo morskega živilstva, in se mnogi živojne vrste pa odpornejše rive roparice. A dokler niso delovali tovarne sardin, so se množile vse vrste rib enako in je bilo manj roptajenih. Neko točno razmerje med posameznimi živalskimi skupinami je pogoj za naraven nadaljnji razvoj. Tigri, levji in velike kačke živijo po vročih deželah tuji od mrčesa (črvov) in drobnih živali. — Iz Afrike in Južne Amerike je znano, da povzroča preizdaten lov na te zverine znižanje letine; potem se premično razmnožijo crvi, ki nujajo žito. Vsako bitje potrebuje svoj prostor pod soncem. Sion v Indiji zahteva do 20 kvadratnih metrov pragozda in stepa, ove na Skotskem do 10 ha planin, en ulijnjak čebel do 15 km borovja v Ukraini, en klas do 30 cm polja življenje samo določa meje množtvil, ki bi ogrožala ravnoteže. Koljina organskih snovi na dolgoletnem prostoru je približno enaka, če premerjamo kvadratni kilometr celine in kvadratni kilometr oceanke gladine. To je umljivo ker je odvisna ta koljina od energije solarnih žarkov, ki jo ujamajo in prenesejo na vse svetlobe na nebi, nihil le se prav priletni nadarjeni možje. Je Rasmussen prišel do prepranja, da so Eskimi potomci Francozov iz kamnitne dobe (Galilus Paleolithicus). Njegovo uverjanje je tako čvrsto, da je nedavno pozdravil ekskaminski zbor z besedilom: "Dober dan, gospodje Moustierjanci!"

IZVOR ESKIMOV

V nasprotju z razširjenim mnenjem, kakor da bi bili prebivalci polarnih pokrajin mongolskega porekla, je Knud Rasmussen, podprt v geologiji, narodopisu in starinoslovju, mogel ugotoviti, da je to ljudstvo prišlo naravnost iz Francije, z obrežja reke Dordogne. Ta se je izvrnila v paleolitski dobi, s tem bi bilo razloženo, zakaj je prvočinkna ljudstva že rabijo naravnino, igle in ostre iz kanega kamena. V oni dobi so tamkajšnji predniki živelji po jamašnini najdišči: Moustier, Madeline, Eyzies. Ležali so na medvedi, ki so jih odkrili, razovedovali že umetniški čuti. Kaj se je neki takrat zgodilo? Mogoče se je zemeljski skorja kaj izprevrgla. To se pač ne bo dalo točno dogmati. Toliko pa je trdno, da so Podordogneci izredno priljubljeni proti severu z orojem in priljubljeni drugega vodnika ko severnico. Do speli so na Groenland, ki je bila tedaj že pravljena "zelena zemlja", in se ondukaj nastanili z vsemi svojimi šegarni in navadami, ki so kljubovalo tolikšnim stoletjem. Po mnogoletnem proučevanju navad, običajev, starih narodnih pesmi, ki jih znajo le še prav priletni nadarjeni možje, je Rasmussen prišel do prepranja, da so Eskimi potomci Francozov iz kamnitne dobe (Galilus Paleolithicus). Njegovo uverjanje je tako čvrsto, da je nedavno pozdravil ekskaminski zbor z besedilom: "Dober dan, gospodje Moustierjanci!"

NOVA RAZISKANA LISA ZEMELJSKE OBLE

Geološka odprava, s katero se je napotil znani danski raziskovalec Alvin Petersen v notranjost Grenlanda, se je vrnila domov z važnimi znanstvenimi izsledki. Njena odkritja, ki pomenijo toliko kakor odkritje nove, neznanne dežele, so tem presestljivejše, ker jamči ime Alvina Petersena, da so poročila dočelo verodostojnej in v níčem pretirana. Vobče prizujejo streljivosti fotografski posnetki prav tako kakor drugi predmeti, ki jih je prinesel Petersen iz Grenlanda, da je ta dežela pravljena raj, katerega krasot nične ne sluti. Petersenova raziskovanja se nanašajo v prvi vrsti na okolico fjorda Scorbysja, ki sega skoraj štiri kilometer v notranjost dežele. V zaledju tega fjorda je Petersen našel razsežno ozemlje, o katerem so menili, da je pokrito z večenim ledom in ki je bilo na zemljevidih označeno kot popolnoma neobjektivno dežela. V resnicu pa so to naravnost bogato blagoslovljeno kraljevo. Flora in favna v teh krajinah je takšna, da nima v drugih zemljah Grenlanda nobene primere. Nekatera priljubila drevesa, ki niso v nobenem primeru višja od 60 do 70 cm, so tukaj naravnost doma.

Ena najzanimivejših Petersenovih najdb je neka nova vrsta telespanske rastline. Kakor znano,

imamo dve tropski rastline, pejot in jaje, čiji sok, nekakšne vrste mamillo, povzroča nenavadne privide. Te rastline, katerih svojstva je preiskal Francoz Rouhier, imajo baje moč, da posredujejo do neke mere dar jasnovidnosti. Člani Petersenove ekspedicije, ki so nazvili njegovi zabrani, skrati so omenjene rastline, pripovedujejo o tem čudovitem stvari. Sok rastline vsebuje neki alkaloid, katerega lastnosti velja se preiskusti.

Še zanimivejše so živali te severne dežele. Na tisoče je polarnih lisic, belih medvedov in drugih nenavadnih živali, čiji kožuhi se zelo prodijo in isčejo ter draga plačujejo. Petersen meni, da je zaledje imenovanega fjorda dolgo iskanzo razmnoževali belega medveda. Ta domnevna slišnja na predpostavki, da je raziskovalec na svojem potu srečaval samo mlade medvede. Podobno je menda tudi s tujinji, ki so jih člani ekspedicije videl več deset tisočev.

Akademija za pobiranje vere.

Sovjetska vlada je sklenila, da ustanovi v Moskvi posebno akademijo, ki ji bo edini namen pobiranje vere in sicer z znanstvenega

stevila. Načrti so bili načrti v sicer z znanstvenega

CALIFORNIA

Fountain, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Culig, John Germ, Frank Janesh, A. Sartie
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Bish, J. Bevčič, Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar

CICERO, J. Fabian

Joliet, A. Anzelc, Mary Bambic, J. Zaljet, Joseph Hrovat

LA SALLE, J. Spelich

Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich

Summit, J. Horvath

Waukegan, Frank Petkovič in Joze Zelenec

KANSAS

Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Zegar

MARYLAND

Steyer, J. Cerne
Kitzmiller, Fr. Vodopivec